

Piotr P. Małecki

NOWE STAWKI OPŁAT ZA SKŁADOWANIE NIEKTÓRYCH RODZAJÓW ODPADÓW KOMUNALNYCH

Piotr P. Małecki, dr – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

adres korespondencyjny:

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
Katedra Polityki Przemysłowej i Ekologicznej
31-510 Kraków, ul. Rakowicka 27
e-mail: maleckip@uek.krakow.pl

NEW FEES FOR DEPOSITION OF CERTAIN KINDS OF MUNICIPAL WASTES

SUMMARY: The paper characterizes the radical growth of fees for deposition of some municipal wastes in Poland starting from 2008. Additionally, an analysis of the reasons for this growth is made. Furthermore, an attempt is made to determine some of the possible consequences of the growth of fees rates for municipal wastes deposition, for administrators of municipal landfill sites and for people producing these wastes.

KEY WORDS: fees, wastes, deposition

Wstęp

W czerwcu 2007 roku zostało wydane nowe rozporządzenie Rady Ministrów zmieniające dotychczas obowiązujące rozporządzenie w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska.¹ Wejdzie ono w życie 1 stycznia 2008 roku. W konsekwencji nastąpi bardzo znaczny wzrost jednostkowych stawek opłat za umieszczenie na składowisku niektórych rodzajów odpadów. Dotyczy to większości odpadów komunalnych, do których zalicza się – zgodnie z definicją zapisaną w *Krajowym planie gospodarki odpadami 2010*² (KPGO) – *odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych*. Niektóre ze stawek opłat wzrosną wielokrotnie. Odnosi się to także do podstawowej grupy odpadów komunalnych, jakimi są odpady niesegregowane.

Głównym celem tego artykułu jest opisanie skali znacznego wzrostu stawek opłat za umieszczanie na składowisku niektórych rodzajów odpadów komunalnych. Ponadto scharakteryzowano w nim przesłanki decyzji o wprowadzeniu nowych podwyższonych stawek. Podjęto również próbę określenia niektórych możliwych konsekwencji wzrostu stawek opłat za składowanie niesegregowanych odpadów komunalnych – dla zarządców składowisk i dla ludności wytwarzającej te odpady.

1.

Kształtowanie się jednostkowych stawek opłat za składowanie odpadów komunalnych

Opłaty za umieszczanie odpadów na składowisku wyrażone są w zł za Mg. Jednostkowa stawka opłaty zależy od typu składowanego odpadu. Aktualnie wyróżnia się 20 grup odpadów, dzielonych dalej na podgrupy i rodzaje, przy czym obowiązuje 18 różnych stawek opłat. Zgodnie z klasyfikacją odpadów stosowaną w załączniku nr 2 rozporządzenia w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska³ do odpadów komunalnych zalicza się odpady należące do grupy 20

¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 czerwca 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz.U. nr 106, poz. 723).

² *Krajowy plan gospodarki odpadami 2010*. Załącznik do uchwały Rady Ministrów nr 233 z dnia 29 grudnia 2006 r. w sprawie uchwalenia *Krajowego planu gospodarki odpadami 2010* (MP nr 90, poz. 946, s. 9).

³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz.U. nr 260, poz. 2176).

– „odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie”. W myśl podanej we wstępie definicji za odpady komunalne można też uważać odpady ujęte w niektórych pozostałych grupach wspomnianej klasyfikacji.

Od 2008 roku nastąpi bardzo znaczny wzrost jednostkowych stawek opłat za składowanie wielu rodzajów odpadów komunalnych. Tymczasem w dotychczasowym okresie, to jest przed wejściem w życie nowego rozporządzenia, stawki opłat rosły w stopniu zbliżonym do wskaźnika inflacji. Odbywało się to corocznie na mocy stosownego rozporządzenia Rady Ministrów lub obwieszczenia Ministra Środowiska, w których dokonywano ich aktualizacji (podwyższenia).

Dla zobrazowania radykalnego wzrostu stawek opłat za umieszczanie na składowisku odpadów komunalnych warto dokonać ich porównania ze stawkami obowiązującymi w ostatnich latach (tabela 1). Zestawiono w niej, obowiązujące w latach 2005, 2006, 2007 oraz w roku 2008, stawki opłat za składowanie trzech wybranych typowych rodzajów odpadów komunalnych (niesegregowane odpady komunalne, odpady komunalne zebrane selektywnie ze szkła oraz odpady komunalne zebrane selektywnie z papieru i tektury). Dodatkowo zobrazowano to w postaci graficznej (rysunek 1).

Tabela 1

Jednostkowe stawki opłat za składowanie wybranych typowych rodzajów odpadów komunalnych w latach 2005–2008

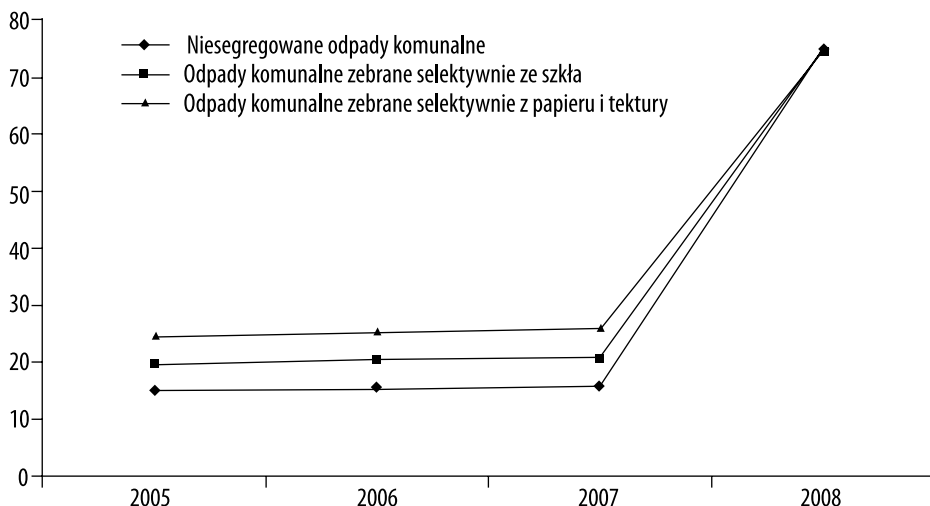
Rodzaj odpadów	Rok	2005	2006	2007	2008
Niesegregowane odpady komunalne		14,87	15,39	15,71	75,00
Odpady komunalne zebrane selektywnie ze szkła		19,72	20,41	20,84	75,00
Odpady komunalne zebrane selektywnie z papieru i tektury		24,57	25,43	25,96	75,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie: rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. nr 279, poz. 2758); rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. nr 260, poz. 2176); obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2006 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2007 (MP nr 71, poz. 714) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 czerwca 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. nr 106, poz. 723).

W latach 2005–2007 wzrost stawek opłat wybranych typowych rodzajów odpadów komunalnych był niewielki. Podobnie jak w wypadku opłat za składowanie pozostałych rodzajów odpadów oraz opłat za inne rodzaje korzystania ze środowiska, stawki rosły w stopniu zbliżonym to poziomowi inflacji.

Rysunek 1

Wzrost jednostkowych stawek opłat za składowanie wybranych typowych rodzajów odpadów komunalnych w latach 2005-2008

Źródło: tabela 1.

2.

Rodzaje odpadów komunalnych objętych radykalnym wzrostem stawek opłat za składowanie

Nowe rozporządzenie Rady Ministrów⁴ zmienia dotychczas obowiązujące rozporządzenie w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska⁵. Jego efektem jest znaczny wzrost stawek opłat za składowanie wybranych rodzajów odpadów komunalnych. Niektóre ze stawek, jak przykładowo dla odpadów niesegregowanych, wzrosną prawie pięciokrotnie (porównaj tabelę 1 oraz rysunek 1). Stawki pozostałych rodzajów odpadów wzrosną tak jak dotąd, czyli w stopniu zbliżonym do wielkości inflacji.

Radykalnie podwyższone stawki opłat za umieszczanie na składowisku odnoszą się do wielu rodzajów odpadów. Odpady te ujęte są, zgodnie z klasyfikacją występującą w wymienionym rozporządzeniu w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska, w następujących pięciu grupach:

⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 czerwca 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz.U. nr 106, poz. 723).

⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz.U. nr 260, poz. 2176).

- Grupa 15 – odpady opakowaniowe, sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach;
- Grupa 16 – odpady nieujęte w innych grupach;
- Grupa 17 – odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych);
- Grupa 19 – odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych;
- Grupa 20 – odpady komunalne z frakcjami gromadzonymi selektywnie.

W sumie liczba rodzajów odpadów, dla których od 2008 roku będą obowiązywać nowe radykalnie podwyższone jednostkowe stawki opłat wynosi 52. Dla łatwiejszego ich zobrazowania zostały pogrupowane w 22 pozycje. Nie są one wprawdzie zgodnie z obowiązującą klasyfikacją, ale wydaje się, że zaproponowany układ jest bardziej czytelny. Do odpadów takich zalicza się:

- 1) odpady opakowaniowe z papieru i tektury, tworzyw sztucznych, drewna, wielomateriałowe oraz zmieszane;
- 2) odpady opakowaniowe z metali oraz tekstyliów;
- 3) odpady opakowaniowe ze szkła;
- 4) odpady metali;
- 5) odpady palne (tak zwane paliwo alternatywne);
- 6) odpady w postaci odzieży i tekstyliów;
- 7) odpady pochodzące z mechanicznej obróbki odpadów zawierających substancje niebezpieczne;
- 8) odpady ulegające biodegradacji;
- 9) lampy fluorescencyjne;
- 10) urządzenia zawierające freony;
- 11) zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające substancje niebezpieczne;
- 12) odpady baterii i akumulatorów stanowiących źródło zasilania dla sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
- 13) zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne niezawierające substancji niebezpiecznych;
- 14) odpady z targowisk;
- 15) odpady wielkogabarytowe;
- 16) odpady komunalne zebrane selektywnie z papieru i tektury oraz odpady kuchenne;
- 17) odpady komunalne zebrane selektywnie ze szkła;
- 18) niesegregowane odpady komunalne;
- 19) odpady z kompostowania pochodzenia zwierzęcego i roślinnego niespełniające określonych standardów jakości;
- 20) inne odpady z kompostowania niespełniające określonych standardów jakości;
- 21) żużle i popioły paleniskowe, popioły lotne, odpady stabilizowane oraz odpady zestalone;
- 22) zmieszane odpady po mechanicznej obróbce.

Wzrost stawek za umieszczanie na składowisku wyszczególnionych rodzajów odpadów komunalnych spowoduje niewątpliwie najróżniejszego rodzaju konsekwencje. Skalę wzrostu stawek opłat ilustruje rysunek 2. Natomiast w tabeli 2 przedstawiono porównanie stawek opłat dla omawianych rodzajów odpadów – obowiązujących dotychczas, w 2007 roku oraz nowych, które wejdą w życie od 2008 roku.

Tabela 2
Porównanie stawek opłat za składowanie niektórych rodzajów odpadów komunalnych w latach 2007 i 2008

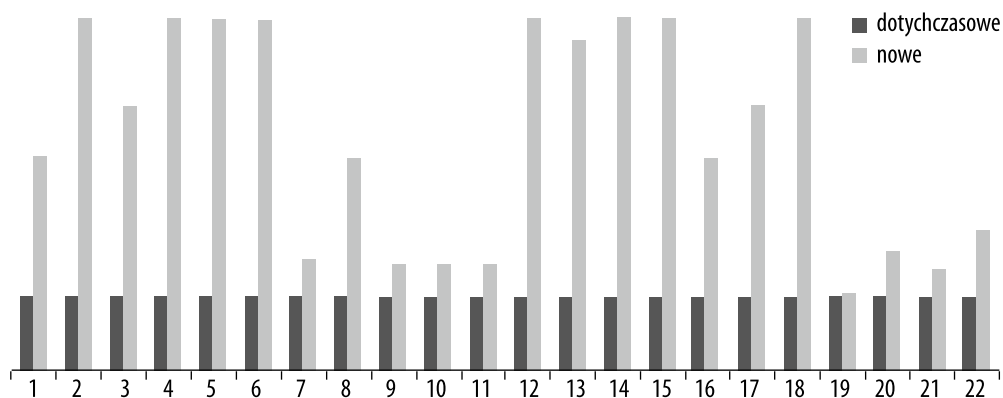
Grupa	Rodzaj odpadów	Stawki dotychczasowe [zł/Mg]	Stawki nowe [zł/Mg]	Wzrost stawek (wielokrotność)
1	Odpady opakowaniowe z papieru i tektury, tworzyw sztucznych, drewna, wielomateriałowe oraz zmieszane	25,96	75,00	2,89
2	Odpady opakowaniowe z metali oraz tekstyliów	15,71	75,00	4,77
3	Odpady opakowaniowe ze szkła	20,84	75,00	3,60
4	Odpady metali	15,71	75,00	4,77
5	Odpady palne (tak zwane paliwo alternatywne)	15,71	75,00	4,77
6	Odpady w postaci odzieży i tekstyliów	15,71	75,00	4,77
7	Odpady pochodzące z mechanicznej obróbki odpadów zawierających substancje niebezpieczne	50,44	75,00	1,49
8	Odpady ulegające biodegradacji	25,96	75,00	2,89
9	Lampy fluorescencyjne	132,43	190,00	1,43
10	Urządzenia zawierające freony	132,43	190,00	1,43
11	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające substancje niebezpieczne	132,43	190,00	1,43
12	Odpady baterii i akumulatorów stanowiących źródło zasilania dla sprzętu elektrycznego i elektronicznego	15,71	75,00	4,77
13	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne niezawierające substancji niebezpiecznych	15,71	70,00	4,46
14	Odpady z targowisk	15,71	75,00	4,77
15	Odpady wielkogabarytowe	15,71	75,00	4,77
16	Odpady komunalne zebrane selektywnie z papieru i tektury oraz odpady kuchenne	25,96	75,00	2,89
17	Odpady komunalne zebrane selektywnie ze szkła	20,84	75,00	3,60
18	Niesegregowane odpady komunalne	15,71	75,00	4,77
19	Odpady z kompostowania pochodzenia zwierzęcego i roślinnego nie spełniające określonych standardów jakości	14,47	15,00	1,04
20	Inne odpady z kompostowania nie spełniające określonych standardów jakości	9,34	15,00	1,61
21	Żuźle i popioły paleniskowe, popioły lotne, odpady stabilizowane oraz odpady zestalone	14,47	20,00	1,38
22	Zmieszane odpady po mechanicznej obróbce	15,71	30,00	1,91

Źródło: opracowanie własne na podstawie: obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2006 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2007 (MP nr 71, poz. 714); rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 czerwca 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. nr 106, poz. 723).

Bliższe przyjrzenie się wielkościom, które zamieszczono w tabelach 2 i graficznie zobrazowano na rysunku 2, uzasadnia stwierdzenie, że wzrost stawek opłat za składowanie wielu rodzajów odpadów jest rzeczywiście bardzo wysoki. W dziewięciu przypadkach stawki te wzrosły prawie pięciokrotnie. Dotyczy to na przykład niesegregowanych odpadów komunalnych, odpadów w postaci odzieży i tekstyliów czy odpadów wielkogabarytowych. Dla kilku grup omawianych odpadów stawki opłat za umieszczanie na składowisku wzrosną od 2008 roku około trzykrotnie. Dotyczy to między innymi odpadów ulegających biodegradacji. W kilku innych wypadkach stawki wzrosną o niecałe 100% (na przykład lampy fluorescencyjne). Stosunkowo niewielki, w porównaniu z pozostałymi, wzrost stawki opłaty za składowanie dotyczy jednego rodzaju – odpadów z kompostowania pochodzenia zwierzęcego i roślinnego niespełniających określonych standardów jakości.

Rysunek 2

Wzrost stawek opłat za składowanie niektórych rodzajów odpadów komunalnych od 2008 roku według grup

Uwaga: Numerami od 1 do 22 oznaczono wyszczególnione grupy odpadów – zgodnie z tabelą 2.

Źródło: tabela 2.

3.

Przesłanki znacznego wzrostu opłat za składowanie niektórych rodzajów odpadów komunalnych

Istnieje kilka przesłanek decyzji o radykalnym wzroście opłat za składowanie niektórych rodzajów odpadów komunalnych. Przede wszystkim są to obowiązki wynikające z regulacji prawnych Unii Europejskiej. Zapisy zawarte w dyrektywie o odpadach⁶ stanowią bowiem, że składowanie ich jest ostatecznym i zarazem najmniej pożądanym sposobem postępowania. Z innego aktu prawnego UE – dyrektywy w sprawie składowania odpadów⁷ – wynika konieczność podjęcia zdecydowanych działań w zakresie stopniowego, ale znaczącego ograniczenia ilości odpadów komunalnych kierowanych na składowiska. Zgodnie z jej zapisami, jak też zapisami polskiej ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach⁸, składowanie odpadów komunalnych ulegających biodegradacji będzie w coraz większym stopniu ograniczane. Udział odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku, nie będzie mógł być – w kolejnych latach – większy niż 75% w 2010 roku, 50% w 2013 roku, 35% w 2020 roku.

Innym powodem znacznego wzrostu stawek opłat za składowanie niektórych rodzajów odpadów komunalnych jest wciąż niedostateczny poziom ich selektywnej zbiórki. Jednocześnie przepisy prawa obligują do znacznego zwiększenia, w ciągu najbliższych kilku lat, poziomów odzysku i recyklingu określonych rodzajów odpadów. Mówią o tym zapisy w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych⁹ oraz w ustawie o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej¹⁰. Zgodnie z nimi wymagane poziomy odzysku i recyklingu dla odpadów opakowaniowych wynoszą w roku 2007 – 50% odzysk, 25% recykling i w roku 2014 – 60% odzysk, 55% recykling.

W celu ograniczenia ilości powstających odpadów, zmniejszenia liczby odpadów umieszczanych na składowisku, jak też zwiększenia stopnia ich selektywnej zbiórki niezbędne są odpowiednie działania, przy wykorzystaniu wszel-

⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/12/WE z dnia 5 kwietnia 2006 r. o odpadach (Dz.Urz. WE L 114 z 27.04.2006).

⁷ Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz.Urz. L 182, z 16.07.1999).

⁸ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. nr 62, poz. 628, z późn. zm.).

⁹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 maja 2005 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych (Dz.U. nr 103, poz. 872 z późn. zm.).

¹⁰ Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz.U. nr 63, poz. 639 z późn. zm.).

kich dostępnych instrumentów, jak na przykład podwyższone opłaty za składowanie. Konieczność podjęcia konkretnych działań w tym zakresie uzasadniają dane zawarte w KOGO.¹¹ Zgodnie z jego zapisami masa odpadów komunalnych wytworzonych w 2004 roku wyniosła około 11,8 mln Mg. Natomiast masa odpadów komunalnych odebranych od ich wytwórców stanowiła około 9,8 mln Mg, z czego 6,6 mln Mg przypadało na odpady z gospodarstw domowych, 2,9 mln Mg na odpady z obiektów infrastruktury, a 240 tys. Mg odpadów zebrano selektywnie. Wielkości i strukturę odpadów komunalnych zebranych w 2004 roku według źródła pochodzenia przedstawiono w tabeli 3. W masie tej zaledwie około 2,5% stanowią odpady zebrane selektywnie.

Zgodnie z informacjami zawartymi w KGPO procesom przekształcania biologicznego poddano w 2004 r. około 278 tys. Mg odpadów, co stanowiło około 2,3% całości wytwarzanych odpadów komunalnych i zaledwie około 5% oszacowanej ilości odpadów ulegających biodegradacji, które wchodzi w strumień odpadów komunalnych. Unieszkodliwianiu poprzez termiczne przekształcanie poddano 44 tys. Mg odpadów, co z kolei stanowiło 0,37% ogólnej masy wytwarzanych odpadów i 0,45% ogólnej masy zebranych odpadów. Łącznie procesom odzysku i unieszkodliwiania (innego niż składowanie) poddano 565 tys. Mg odpadów, czyli jedynie 4,7% ilości wytworzonych. W stosunku do 2000 roku nie zaobserwowano postępu w zakresie selektywnego zbierania oraz przetwarzania odpadów komunalnych w procesach biologicznych i termicznych. Jednocześnie przewiduje się, że masa odpadów komunalnych wzrośnie w latach 2010, 2014 i 2018 do poziomu odpowiednio – 12,2 mln Mg, 12,6 mln Mg oraz 13 mln Mg.

Tabela 3

Wielkości i struktura odpadów komunalnych zebranych w 2004 roku w Polsce według źródła pochodzenia

Źródło pochodzenia	Wielkość [tys. Mg]	Struktura [%]
Gospodarstwa domowe	6 600	67,7
Obiekty infrastruktury	2 910	29,8
Selektywna zbiórka	240	2,5
Razem	9 750	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Krajowy plan gospodarki odpadami 2010*. Załącznik do uchwały Rady Ministrów nr 233 z dnia 29 grudnia 2006 r. w sprawie uchwalenia *Krajowego planu gospodarki odpadami 2010* (MP nr 90, poz. 946).

Jeszcze jedną przesłanką uzasadniającą podniesienie stawek opłat za składowanie odpadów komunalnych są praktyki niektórych zarządców składowisk. Stosują oni politykę obniżania cen za przyjęcie zmieszanych odpadów komunalnych i jednocześnie podnoszenia cen za innego rodzaju odpady, w ten sposób rekompensując sobie mniejsze zyski z przyjmowania odpadów komunalnych.

¹¹ Załącznik do uchwały Rady Ministrów nr 233 z dnia 29 grudnia 2006 r. w sprawie uchwalenia *Krajowego planu gospodarki odpadami 2010* (MP nr 90, poz. 946).

Pozwala to na utrzymanie konkurencyjnych cen na niesegregowane odpady komunalne i tym samym – łatwość ich pozyskiwania. Tego typu praktyki występują głównie na tych obszarach, gdzie funkcjonuje obok siebie jednocześnie więcej składowisk.

Podniesienie stawek opłat za składowanie niektórych rodzajów odpadów komunalnych powinno też przyczynić się do większego wykorzystania dostępnych wydajności istniejących instalacji do ich przetwarzania (sortownie, kompostownie, zakłady mechaniczno-biologicznego oraz termicznego przekształcania odpadów), a także do podjęcia nowych projektów inwestycyjnych w tym zakresie. Dotychczas istniejące moce nie były bowiem w pełni wykorzystywane, ponieważ ceny przyjęcia odpadów do zakładów przetwarzania były niekiedy wyższe od cen przyjęcia ich na składowisko.

4.

Konsekwencje wzrostu stawek opłat za składowanie niektórych rodzajów odpadów komunalnych

W wyniku radykalnego wzrostu stawek opłat za składowanie większości rodzajów odpadów komunalnych zarządcy składowisk zmuszeni zostaną do podniesienia cen za przyjęcie odpadów na składowisko. W konsekwencji muszą też zostać podniesione ceny za odbiór odpadów niesegregowanych (śmieci) płacone przez gospodarstwa domowe zarządcom nieruchomości lub przedsiębiorstwom zajmującym się wywozem odpadów z nieruchomości. Autor niniejszego artykułu podjął próbę określenia możliwej skali takiej podwyżki.

Kalkulacja przeciętnego wzrostu ceny za odbiór śmieci, przypadającej na statystycznego mieszkańca Polski, oparta została na następujących założeniach. Nowa stawka opłaty za składowanie niesortowanych odpadów komunalnych wynosi 75 zł za Mg, a więc – wobec dotychczasowej stawki w wysokości 15,71 zł za Mg – stanowi to wzrost o 59,29 zł. Liczba ludności Polski w 2007 roku, według danych GUS-u, wynosiła 38 125 tys.¹² Przyjęto tę wielkość dla 2008 roku wobec braku wiarygodnych danych prognostycznych. Do obliczenia wzrostu ceny za odbiór śmieci, w przeliczeniu na mieszkańca, konieczna była jeszcze informacja dotycząca wielkości wytwarzanych niesegregowanych odpadów komunalnych rocznie w skali kraju. KPGO podaje tę wielkość dla 2004 roku oraz jej prognozę na 2010 roku.¹³ Korzystając z tych danych, przy przyjęciu liniowego wzrostu ilości wytwarzanych odpadów,¹⁴ oszacowano szukane wielkości dla okresu 2005-2009 (tabela 4).

¹² [Dokument elektroniczny]. Tryb dostępu: www.stat.gov.pl/cps/rde/xbr/gus/PUBL_powierzchnia_ludnosc_teryt_2007.pdf [Data wejścia: 20-10-2007].

¹³ *Krajowy plan...*, op.cit.

¹⁴ Analogiczne założenie przyjęto w KPGO.

Tabela 4

Wielkości wytwarzanych odpadów komunalnych w Polsce – stan dotychczasowy i prognoza do 2010 roku

Rok	Wielkość [Mg]
2 004	11 802 000
2 005	11 863 567
2 006	11 925 133
2 007	11 986 700
2 008	12 048 267
2 009	12 109 833
2 010	12 171 400

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Krajowy plan..., op. cit. oraz [Dokument elektroniczny]. Tryb dostępu: www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/PUBL_powierzchnia_ludnosc_teryt_2007.pdf [Data wejścia: 20-10-2007].

Zaprezentowane wielkości i wyniki obliczeń umożliwiają określenie przewidywanego wzrostu ceny płaconej przez statystycznego mieszkańca Polski za odbiór śmieci. Dzieliąc bowiem prognozowaną liczbę wytworzonych niesegregowanych odpadów komunalnych w 2008 roku (12 048 267 Mg) przez liczbę mieszkańców (38 125 000), uzyskuje się wskaźnik ilości odpadów wytwarzanych rocznie przez jednego mieszkańca. Wynosi on 0,316 Mg. Mnożąc tę wielkość przez wzrost stawki opłaty za składowanie niesortowanych odpadów komunalnych (59,29 zł za 1 Mg), otrzymuje się wielkość w skali roku około 18,74 zł, a w skali miesiąca – około 1,56 zł. Ponieważ wskaźnik ilości odpadów wytwarzanych rocznie przez jednego mieszkańca w dużych miastach jest wyraźnie wyższy niż w skali całego kraju – szacuje się go na poziomie około 0,36 Mg – wzrost stawki opłaty wyniesie w tym wypadku około 1,78 zł na miesiąc. Wyliczone powyżej wielkości są nieco zaniżone, gdyż w 2008 roku należy się spodziewać, zgodnie z dotychczasową tendencją, dalszego spadku liczby mieszkańców, a przy mniejszej liczbie mieszkańców wskaźniki wzrosną. Można zatem przyjąć, że wzrost ceny za odbiór odpadów wyniesie na miesiąc na mieszkańca co najmniej od 1,60 zł (w skali całego kraju) do 1,80 zł (w dużych miastach).

Podsumowanie

Wzrost stawek opłat za składowanie niektórych rodzajów odpadów komunalnych od początku 2008 roku będzie bardzo znaczny. Decyzja o jego wprowadzeniu ma pewne uzasadnienie, na co wskazują opisane w artykule przyczyny. Trzeba jednak mocno podkreślić, że skutkować to musi wyraźnym wzrostem ceny za odbiór odpadów komunalnych od wytwarzających te odpady – nawet do wysokości 1,80 zł na miesiąc na mieszkańca. Jednocześnie można mieć nadzieję, że w konsekwencji wprowadzenia nowych wysokich stawek opłat nastąpi

dostrzegalna poprawa w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Przejawiać się to powinno poprzez większą skłonność do działań w kierunku ograniczania wytwarzania odpadów komunalnych, zintensyfikowania ich selektywnej zbiórki, jak też zwiększenia wykorzystania dostępnych wydajności istniejących instalacji do ich przetwarzania.